

Cień nad Lemanem

Wczoraj pod przewodnictwem p. Paul Boncoura otwarto 67 sesję Rady Ligi Narodów. Sesja ta rozpoczęła się pod niepomysłnym auspicjami dla instytucji, z którą wiązało się tyle nadziei wśród ludzkości.

Niema w Genewie Brianda, który stanowią jakby ucieleśnienie serce instytucji, a sir Eric Drummond — sekretarz generalny, stanowiący niejako jej duszę zawiadomił na pierwszym zamkniętym posiedzeniu Rady, że ustępuje ze swego stanowiska w końcu roku bieżącego. Oczywiście takie zawiadomienie oznacza, że już w najbliższej przyszłości sir Eric będzie wycofywał się z prac Ligi Narodów.

Te dwie nieobecności wycisną niewątpliwie swe piętno na obradach i uchwałach. Nic dziwnego, że pomimo obfitego porządku dziennego nie przewidują, aby sesja trwała dłużej niż 4 do 5 dni.

Pierwsze wstępne posiedzenia i jawne i zamknięte miały charakter smutnych manifestacji. Na posiedzeniu jawnym lord Robert Cecil, a po nim minister Zaleski dawali wyraz żalowi z powodu nieobecności p. Brianda. Przyłączyli się do nich i inni członkowie Rady. Na posiedzeniu zamkniętym członkowie Rady apelowali do p. Drummonda, aby nie opuszczał Genewy. Podobno apel ten nie odniósł skutku.

Dwie dymisje, które stanowią poza porządkiem dziennym pierwszy przedmiot zainteresowania meżów stanu nad Lemanem — są i symptomatyczne i symboliczne. Jeżeli p. Briand musiał wycofać się zupełnie z życia politycznego, to przecież nie dlatego, że zmieniły się stosunki we wnętrzu — polityczne we Francji, ale dlatego, że polityka, której wyobraźnieliem i w Genewie i w Paryżu był p. Briand nie mogła liczyć na realne sukcesy. Nie było ich widać ani na najbliższym froncie zagadnienia reparacyjnego, ani na dalekim froncie mandatarskim.

Również i sir Eric Drummond odczuwał litość, w którym znalazła się instytucja genewska. Sekretarz generalny Ligi wychował i wykształcił cały aparat Ligi, tchnął w niego ducha, przy czynił się on waleśnie do wyrobienia specjalnego języka genewskiego; wzywał on swych najbliższych współpracowników, aby z chwilą, gdy zasiada, przy biurkach genewskich, czuli się obywatelami tej instytucji, a nie kraju, do którego należą.

Nic dziwnego, że w chwili, gdy język ten przestaje być używany i gdy utrzymanie stanowiska bezstronności międzynarodowej staje się coraz trudniejszym — porzuca swe odpowiedzialne stanowisko.

Takie oto chmury zebrały się nad Lemanem.

Ale pomimo to nie chce wierzyć się, aby 12 z góra lat wysiłków ludzkich nad realizacją szczytnych idei Prezydenta Wilsona poszły zupełnie na marne i aby ten niedoskonały, ale bądź co bądź już działający instrument utrwalenia pokoju powszechnego miał być porzucony.

Pomimo, że w cieniu dwu dymisji rozpoczyna się 67 sesja Rady Ligi pamiętać winniśmy, że sześćdziesiąty sześciu poprzednim sesjom zawdzięcza się pierwszą konferencję rozbrojenia, która przecież lada dzień, bo 2 lutego rozpocznie obrady w tejże Genewie.

Od jej przebiegu i od jej wyników zależy czy duch genewski wytrzyma ciężką próbę życia, która odjęła blask i zainteresowanie otwartej wczoraj sesji.

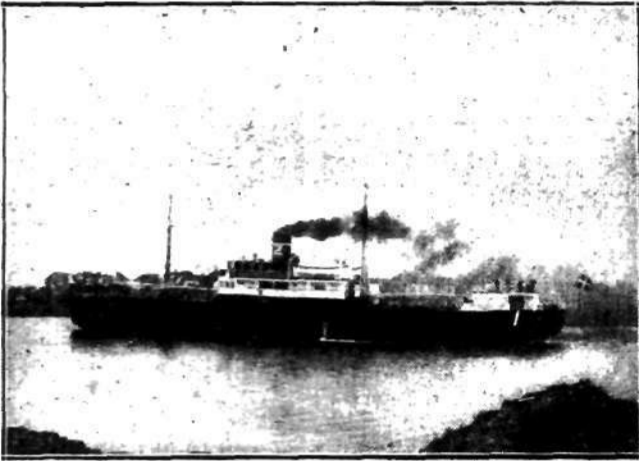
130-milionowe oszczędności Polski

w razie skreślenia reparacji

BERLIN 25.1. — „Vossische Ztg.” w korespondencji z Warszawy oblicza że w razie skreślenia reparacji w myśl postulatów niemieckich Polska zyskałaby 130 milionów oszczędności roczne.

Jednakże zaostrożenie stosunków gospodarczych z Niemcami każe Polsce trwać na nieprzejednanym stanowisku wobec Niemiec i stać twardo po stronie Francji w dziedzinie reparacji. (ATE).

Poświęcenie bandery na „Śląsku”

Wczoraj w Gdyni dokonano poświęcenia bandery na nowym statku polskim „Śląsk”.

Wybuch strajku na Śląsku-nieunikniony

W 3 kopalniach górniczych porzucili już pracę

SOSNOWIEC, 25.1. — Tel. wł. — W poniedziałek rano w siedzibie rady zjazdów przemysłowców w Sosnowcu odbyły się dalsze pertraktacje przedstawicieli związków górniczych z przemysłowcami.

Rokowania rozpoczęły się od rozmów z przedstawicielami Centralnego Związku górników, najsilniejszą organizacją górniczą w Zagłębiu.

Przemysłowcy oświadczyli delegatom Związku, że podtrzymują w całej rozciągłości wysunięte warunki, t. j. domagają się obniżenia płac o 21 proc. oraz zniesienia urlopow.

W odpowiedzi, sekretarz Związku p. Bielnik oświadczył, że o żadnej niższej płac nie może być mowy i stwierdził, że rzesze robotni-

cze są rozgorączkowane i gotowe na wszystko.

Na tem rokowania zostały rozbite, wobec czego wybuch strajku wydaje się być nieunikniony.

PSZCZYNA, 25.1. — Tel. wł. — W związku z bezskutecznym żądaniem załóg kopalnianych o cofnięcie bezprawnych obniżek płac i obniżek zarobków robotniczych, na kopalniach Brada I, Brada II i Aleksander I w Łaziskach Górnych i Średnich odbyły się 6 rano w cechowniach zebrania załogowe, na których uchwalono przystąpić niezwłocznie do strajku protestacyjnego.

O godz. 7 rano zmiany nocna i dzienna porzuciły pracę. Po zebraniu, na którym dokonano wyborów delegatów na kongres w Katowicach, górnicy rozeszli się do domów.

Zbrojenia niemieckie na granicy Polski

Opinia pułkownika francuskiego

PARYŻ, 25.1. — Wybitny znawca niemieckich stosunków militarnych, francuski pułkownik Reboul, publikuje w prasie paryskiej dane o przygotowaniach militarnych Niemiec na

granicy polskiej.

Wzdłuż granicy polskiej — pisze Reboul — Niemcy wzmacniają swe siły wojskowe. Przygotowania te są tak wyraźne, że nie dają się zaprzeczyć. Niemcy nie starają się ich nawet ukrywać.

Oficerowie niemieccy sztabu generalnego coraz częściej odbywają podróże na tamtejszych terenach, celem wystudiowania wszelkich możliwości koncentracji cynnych szybkiego przerzucenia wojska niemieckiego na nieprzyjacielski teren polski.

Oficerowie drugiej komendy grupy w Cassel, odpowiadającej w istocie dowództwu korpusu, wreszcie pierwszego komendy grupy w Berlinie, oficerowie głównego sztabu generalnego, sztabów generalnych poszczególnych dywizji nie przestają kolejno zwiedzać terenów rozmieszczonych wzdłuż granicy polskiej.

Sztab drugiej dywizji (Szczecin), sztab trzeciej dywizji (Berlin) w Brandenburgii, czwartej dywizji (Drezno) na Śląsku niemieckim rozwijają wielką aktywność.

We wszystkich rejonach granicy rozwijają się prace koło dróg i mnoży się liczba terenów, w których ruch dla publiczności jest zabroniony rozporządzeniami władz cywilnych i wojskowych.

Coraz bardziej rozwija się sieć kolei żelaznych we wszystkich kierunkach: Bytom — Nowy Szczecin na Pomorzu pruskim, Landsberg — Miedzyrzecz — Swiebodzin w Brandenburgii, Wrocław — Oleśnica na Śląsku pruskim, Ostrów — Szczepno na Mazowszu pruskim.

67 sesja Rady Ligi Narodów

Starcia polsko-niemieckie i chińsko-japońskie

GENEWA, 25.1. Rada Ligi rozpoczęła dzisiaj swą sesję na połączonym posiedzeniu pod przewodnictwem Paul Boncoura.

Posiedzenie rozpoczęło się nie spodziewanym atakiem przedstawiciela Chin Jena, który domagał się aby wobec obsadzenia przez Japończyków Szanghaju, Rada Ligi natchyniała wznowić swą akcję w celu załagodzenia konfliktu japońsko — chińskiego. Następnie minister Zaleski zaproponował, by rozpatrywanie reformy rolnej odroczyć do sesji majowej, czemu przeciwstawił się przedstawiciel Niemiec.

Rada postanowiła, by referent spraw mniejszościowych ambasador japoński Sato porozumiał się z obiema delegacjami w tej kwestji.

GENEWA, 25.1. Po posiedzeniu połączonym, na którym sir Eric Drummond zawiadomił, że w końcu roku opuści stanowisko sekretarza generalnego, p. Paul Boncour otworzył posiedzenie publiczne.

Następnie lord Cecil dał wy-

raz żalowi z powodu nieobecności ministra Brianda.

Minister Zaleski, przypomniałszy, że jest tym z członków Rady, który najdłużej, bo w ciągu 6 lat, miał okazję współpracować w Radzie z Briandem i podkreślwszy przyjaźń osobistą, łączącą go z nim, jak również stosunki, łączące oba kraje, przyłączył się do słów lorda Cecila. Podobnie i inni członkowie Rady.

W ten sposób posiedzenie Rady przybrało charakter manifestacji na cześć Brianda.

Następnie Rada załatwiła szereg spraw drobniejszej wagi i odroczyła się do południa.

GENEWA, 25.1. W związku z żądaniem rządu niemieckiego by Rada Ligi Narodów rozpatrzyła na obecnej sesji sprawę

dotyczącą reformy rolnej do mniejszości niemieckiej w Polsce, w kołach Ligi podkreślają, iż ta nowa interwencja mniejszości niemieckiej podważa obecny system procedury do spraw mniejszości.

Następuje ona mianowicie w chwili, gdy sprawa miała być przekazana komitetowi trzech pod przewodnictwem reprezentanta Francji, który to komitet miałby zdecydować, czy Rada ma się zająć tą sprawą.

Justa oczywiście, że o ileby taktyka podobna miała być systematycznie stosowana, istnienie komitetu trzech byłoby bezcelowe. Poza tem koła Ligi są zdania, iż interwencja rządu niemieckiego stanowi gest, pozbawiony kurtuazji w stosunku do rządów Wielkiej Brytanji, Włoch i Persji.

Przedstawiciele tych rządów zasiadali mianowicie w Komitecie trzech, który w maju r. ub. zajmował się sprawą reformy rolnej i uznał, że niema powodu do przekazania tej sprawy Radzie. Żadając, mimo to, by Rada tą sprawą się zajęła, rząd niemiecki okazuje lekceważenie opinii reprezentantów wspomnianych państw.

Jeśli zatarg nie będzie załatwiony do środy, Związek pracowników zakładów użyteczności publicznej ogłosi jednodniowy strajk protestacyjny w magistracie, gazowni i innych instytucjach.

Inspektor pracy zaprzecza wiadomości jakoby rząd miał się podjąć interwencję.

Ani dyrekcja tramwajowa, ani inspektorat pracy nie podjęły rokowań z komisją strajkową.

Jeżeli zatarg nie będzie załatwiony do środy, Związek pracowników zakładów użyteczności publicznej ogłosi jednodniowy strajk protestacyjny w magistracie, gazowni i innych instytucjach.

Inspektor pracy zaprzecza wiadomości jakoby rząd miał się podjąć interwencję.

Ani dyrekcja tramwajowa, ani inspektorat pracy nie podjęły rokowań z komisją strajkową.

Wbrew poprzednim pogłoskom, Związek pracowników elektrycznych ko-

Strajk 10.000 robotników w Łodzi

Po tramwajach — stanęły częściowo fabryki trykotów i pończoch

ŁÓDŹ 25.1. — Tel. wł. — Sytuacja strajkowa w Łodzi nie uległa wczoraj żadnemu odprężeniu. Przeciwnie, o ile dotychczas jednym ogniskiem strajku były tramwaje miejskie, o tyle wczoraj, zgodnie z uchwałą robotników, powzięta w niedziele: wybuchł strajk w fabrykach trykotowych i pończosznicych. Strajk ten objął jednak tylko połowę robotników zatrudnionych w tych fabrykach — 10 tysięcy robotników.

Powodem strajku są obniżki płac, dokonane w ostatnich czasach, o 30 proc. Prócz tego motywem jest solidarność z strajkującymi tramwajarzami.

Postawa tych ostatnich jest niezmiennie — zdecydowana.

Mimo zapowiedzi, iż w dniu dzisiejszym część tramwajów zostanie uruchomiona, nie pojawił się na miejsce ani jeden wóz.

Dyrekcja ciągle przyjmuje nowych pracowników, którzy przechodzą przyspieszone szkolenie w hemizach. Dotychczas wyszkolono około 60 osób. Dyrekcja zapowiada, że w sobotę ruch tramwajowy będzie częściowo uruchomiony.

Komunikacja na mieście utrzymuje w dalszym ciągu 200 autobusów.

Wbrew poprzednim pogłoskom, Związek pracowników elektrycznych ko-

lek dojazdowych oświadcza obecnie, że przylączyłoby się do strajku tramwajarzy, gdyby kierownictwo jego spożywało w rekach zw. zawodowych, a nie komisji. To samo odnosi się i do związków wótkniarzy.

Wczoraj odbyło się posiedzenie rady okręgowej Z.Z. „Praca”, na którym postanowiono zwrócić się do wszystkich związków i instytucji użyteczności publicznej z propozycją zwolnienia i odbycia we wtorek wspólnych obrad celem ustalenia nowej płaszczyzny ugodowej.

O ile nie dojdzie do likwidacji strajku, wówczas nastąpi połączenie komisji strajkowej z komisją, jaką wyłonili przedstawiciele Związku „Praca”, związków chrześcijańskich, związków klasowych i kartel Z.ZP.

Pertraktacje w tym kierunku już się rozpoczęły.

Jeśli zatarg nie będzie załatwiony do środy, Związek pracowników zakładów użyteczności publicznej ogłosi jednodniowy strajk protestacyjny w magistracie, gazowni i innych instytucjach.

Inspektor pracy zaprzecza wiadomości jakoby rząd miał się podjąć interwencję.

Ani dyrekcja tramwajowa, ani inspektorat pracy nie podjęły rokowań z komisją strajkową.

Dole i niedole rolnictwa

w obradach komisji budżetowej Sejm

Komisja budżetowa sejmowa obradowała wczoraj nad budżetem min. rolnictwa.

Min. Janta-Polczyński w dłuższym exposé zatrzymał się na braku organizacji zbytu produktów rolniczych. Minister wskazał, że t. zw. opinia krusząca kopje przeciw rzekomemu etatyzmowi przy lada okazji woła o ten etatyzm, bo sama nie może sobie dać rady. M. m. dzieje się to i w dziedzinie zbytu płodów rolniczych.

Ostro potępił minister nacisk wierzący na warsztaty rolnicze, uważa on, że egzekucje są dopuszczalne tylko tam, gdzie trzeba przelamać czyniczny sabotaż płatnika.

Informacje o nabyciu zboża sowieckiego przez Państwowe zakłady zbożowe uważa minister za szkodliwą plotkę, która kępuje akcję interwencyjną rządu.

Referent p. Stroynowski (B. B.) illustrował brak ochrony cel-

nej dla rybołówstwa polskiego, wskazując, że na tym małym odcinku zbyt znaczny import ryb obniżył dochód społeczny o 20 milj. zł. w ciągu roku.

Po exposé ministra i referacie rozpoczęła się ożywiona dyskusja.

Nie spotka się Brüning z Lavelem i Mac Donaldem

BERLIN, 25.1. — Tel. wł. — Wobec pogłosek o udziale Brüninga w projektowanej w tym tygodniu konferencji Mac Donalda z Lavelem zapewnijają z berlińskich kół urzędowych że podobne spotkanie nie jest projektowane.

Brüning spotka się z członkami meżami stanu mocarstw z okazji genewskiej konferencji rozbrojenowej. (My).

Rozruchy w Katalonji

Polcja hiszpańska zajęła rozpedzaniem demonstrujących robotników w Barcelonie.

Książę Etiopii w Rzymie

Abiyehinik następcą tronu Afstady Wessan w podróży swej po Europie przybył do Rzymu.

Dwuznaczny plebiscyt w Gdańsku

o rozwiązaniu sejmiku wolnego miasta
GDANSK, 25.1. — Wyniki plebiscytu w sprawie rozwiązania sejmiku według obliczeń przewidywanych przedstawiają się w sposób następujący: w głosowaniu wzięło udział 77.102, z tego za plebiscytem głosowało 75.329, przeciw zaś i nieważnych — 1.773.

Wyniki te są dowodem wielkiej spójności i dobrej organizacji stronnictw popierających plebiscyt, gdyż mimo niesfawnych intensywnych agitacji prowadzonej przez stronnictwa antyplebiscytowe, a zwłaszcza przez senat ze swym prezydentem Ziehmem na czele, utrzymały one, a nawet przekroczyły 74.955 głosów, oddanych podczas wyborów do sejmiku w listopadzie 1930 r.

Senat i stronnictwa prosenackie zgodnie z ogłoszoną przez siebie tezą prawną, że dla ważności plebiscytu niezbędny jest udział połowy uprawnionych do głosowania, uważają plebiscyt za nieudany, natomiast socjaliści, którzy już uprzednio w sposób odmienny interpretowali odnośny artykuł konstytucji, twierdzą, że plebiscyt wygrał.

Ta rozbieżność w interpretacji niewątpliwie będzie stanowiła

Premier Prytor prezesem honorowym Kongresu prasy technicznej

Premier Prytor przyjął wczoraj delegację komisji organizacyjnej Międzynarodowego Kongresu Prasy Technicznej w osobach: prezesa Międzynarodowej Federacji Prasy Technicznej i zawodowej, inż. Pawłowickiego, prezesa Związku Polskich Stowarzyszeń Technicznych, prof. Rybickiego, oraz prezesa Stowarzyszenia techników, inż. Radowicza.

San Salvador w ogniu rewolty pod wodzą komunistów

LONDYN 25.1. Według doniesień z Nowego Jorku ruch komunistyczny w republice San Salvador rozszerza się i objął już stany Santa Tecla, Gorgora i La Libertad. Północna telefonizacja są przzerwane, a linie kolejowe uszkodzone. Wielu oficerów zostało zamordowanych, a głowy ich zatknięto na palach.

Nowy dyrektor urzędu ubezpieczeń w Warszawie

Nominacja radcy Jana Szulca z Poznania
Minister pracy i opieki społecznej podpisał nominację dotychczasowego wicedyrektora okręgowego urzędu ubezpieczeń w Poznaniu, radcy Jana Szulca, na stanowisko p. o. dyrektora okręgowego urzędu ubezpieczeń w Warszawie.

Premiowane książeczki P. K. O.

Table with lottery results for P. K. O. including prize amounts and winning numbers.

Table with exchange rates for various banks and locations.

Sprawcy rabunku pod Peczenizym przewiezieni z Czechosłowacji

LWÓW, 25.1. — Przewieziono z Czechosłowacji do Kołomyj i osadzono w więzieniu sprawców napadu na ambulans pocztowy pod Peczenizym, dokonanego w sierpniu ub. roku.

Po 3 latach klęsk ku lepszej przyszłości

Woiewoda Z. Bezczkowicz o potrzebach ziemi wileńskiej

W niedzielę ubiegłą bawiła w Wilnie wycieczka prasy stołecznej z racji otwarcia nowej komunikacji autobusowej. W godzinach popołudniowych odbyła się w prywatnych apartamentach woiewody wileńskiego Zygmunta Bezczkowicza czarna kawa, w czasie której udział w przedstawicielom prasy warszawskiej i wileńskiej ciekawych informacji o życiu tej wielkiej i pięknej polaci Polski, leżącej na jej północno-wschodnich rubieżach.

Refleksy zagraniczne na sytuację w Polsce

Blaski i cienie grudnia w obserwacji B. G. K.

Ostatni miesiąc 1931 r. nie przyniósł naogół spokoju. Znacząca sytuacja gospodarczej świata. W stosunkach między państwowymi nastąpiły posunięcia, które odbiły się dotkliwie na galejach wytwórczości i handlu w Polsce, pracujących w znacznej części na eksport, i zmusiły Polskę do zastosowania szeregu zarządzeń ochronnych natury celnej i reglamentacyjnej w zakresie handlu zagranicznego.

Przy przetrzymywaniu posad pierwszeństwo dla byłych podoficerów

Dotąd podoficerom zawodowym przeniesionym do rezerwy lub pomobilnego ruszenia, o ile przeszli na emerytalne 12 lat, przysługiwało pierwszeństwo w otrzymywaniu odpowiedających im kwalifikacjom stanowisk w państwowych, samorządowych

Gracie niepolityczni w więzieniu Gandhiego

POONA, 25.1. Gandhi otrzymał zgodę na przyzwolenie w więzieniu swych krewnych i tych z pośród przyjaciół, którzy nie odgrywają wybitnej roli politycznej.

Odnaczenia Legii Honorowej

Prezydent republiki francuskiej nadał przezewsi Banku Gospodarstwa Krajowego gen. dr. Romanowi Góreckiemu krzyż komandorski Legii Honorowej.

Hurtownicy i detaliści tytoniowi

na pierwszym zjeździe w Warszawie

W Warszawie odbył się po raz pierwszy powszechny zjazd hurtowników i detalistów tytoniowych z całej Polski, na którym omawiano wszystkie zmiany, jakie mogą zajść w życiu kupiectwa tytoniowego w związku z ostatnim rozporządzeniem ministerstwa skarbu o reorganizacji sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Groźny bunt więźniów w Anglii

Krwawa walka żandarmerii z przestępcami

LONDYN 25.1. W największym angielskim więzieniu, w którym przebiega najgorszy zbrodnia i bandydy, w Princetown, położonym w puszczy Dartmoor, w hrabstwie Devon, doszło dziś rano do niezwykle silnych zaburzeń.

Tajemnicze morderstwo Polaka we Francji

na tle sporu zawodowego, czy też politycznego

PARYŻ 25.1. Wczoraj rano około godziny 9.30 młody Polak, Franciszek Węgiarek, w wieku lat 23, zamieszkały w miejscowości Pansan, niedaleko Pontoise, znaleziony został w swym pokoju w hotelu z dwiema głębokimi ranami w szyję i lewą rękę, zadane jakimiś ostrym narzędziem.

Przygotowania do doświadczenia Dunikowskiego

Analiza złotodajnego piasku z Kalifornii

Na konferencji sędziego Ordonau z rzeczoznawcami, profesorami Guillet, Saunier i Bedot, zadecydowano, że doświadczenie Dunikowskiego zostanie dokonane dopiero za kilka dni.

Na drucie telegraficznym

Autokar z Madrytu, wiozący 23-letniego wrocławskozwój, wpadł w gwałtowny podjazd na drzewo. Pięć osób zginęło, 10 odniosło rany.

Będziemy 10 tysięcy razy bliżej nieba!

Każdy człowiek może mieć swoją gwiazdkę
W Pasadena w Kalifornii zbudowano największy z dotychczas znanych ludziom teleskopów do obserwowania zjawisk niebieskich.
Teleskop ten posiada soczewkę niewiarygodnej wprost wielkości, bo
o pięciometrowej powierzchni.
Amerykańscy astronomowie obliczyli, że przez tę soczewkę widzi się 36 tysięcy razy silniej niż gołym okiem.
Ale na tem nie koniec cudów olbrzyma-teleskopu.
Przez teleskop ten będzie można dojrzeć 2 miliardy gwiazd,
a ponieważ według ostatnich obliczeń, na ziemi jest 2 miliardy ludzi, więc każdy człowiek może obracać sobie własną gwiazdkę, w dosłownym, bynajmniej nie przenośnym znaczeniu tego słowa.
Nowy teleskop przybliży ziemię do nieba dziesięć tysięcy razy.
Księżyc, którego odległość od ziemi obliczono na 382.000 kilometrów, będzie w polu widzenia teleskopu odległy tylko o 38 kilometrów.
Jasne, jest, że na tę odległość można rozróżnić gmachy, czy budowle.
O ile księżyc jest zamieszkały i istotnie je posiada.
Za kilka miesięcy teleskop będzie gotowy.
Z bijącym z oczekiwaniami sercem skierują go astronomowie na niebo.

Prokurent Krause oskarża z za grobu!

Niezwykły proces firmy wydawniczej przeciw dwu dziennikom

Portier piąbrymięto gmachu znanego wydawnictwa „Georg Mueller - Verlag” w Monachjum, był zdziwiony, gdy późnym wieczorem, kiedy oddawna już pogasły światła w gmachu i pracownicy od kilku godzin odpoczywali po domach, do biura wchodził jeden z urzędników.
Był to prokurent Karol Krause, od 15 lat pracujący w tej firmie.
— Dobry wieczór, panie Krause. — Portier zdjął grzecznie czapkę. — Jeszcze do pracy?
Krause uchylił kapelusza i pokłiwał głową na znak potwierdzenia.
— Mizernie jakoś wygląda. — powiedział portier do żony, krejąc głowę.
— Styszałam dziś, że kapitan Pezold wymówił mu posadę — odparła żona.
— Jaki? Krausemu, który przez 15 lat wiegnie służył firmie?
— Tak, nowy szef rządzi się antypatjami, podobno, polityczne mi...
W tej chwili z otwartego okna lokalu biurowego rozległ się strzał.
Portier z żoną pobiegli co tchu na górę.
Zapóźno. W kałuży krwi leżał prokurent Krause, w zaciśniętej dłoni trzymał rewolwer.
Na podłodze obok zmarłego biała kartka:
„Pan jest winien tej śmierci, panie Pezold!”.

stytucji urzędnik nie może przeżyć ciosu wymowności posady. Ale sprawa ta ma ciekawy epilog.

Dziennik berliński „Berliner Tageblatt” oraz gazeta monachijska „Münchener Post”, opisały ten fakt, przypisując winę śmierci Krausego nowym porządkom w wydawnictwie, a przede wszystkim antagonizmom politycznym nowego szefa, kapitana Pezolda. Otóż teraz, prawie w rok po tragicznej śmierci prokuranta, w Monachjum

ci Krausego nowym porządkiem w wydawnictwie, a przede wszystkim antagonizmom politycznym nowego szefa, kapitana Pezolda. Otóż teraz, prawie w rok po tragicznej śmierci prokuranta, w Monachjum

Całe miasto w panice

przed... dwoma królikami
Sraszna kara na złodzieów

Panika ogarnęła uczonych, pracujących w laboratorium miejskim w Rochefort, gdy spostrzeżono, że

ktos ukradł dwa króliki, z których jeden był zarzązonym gruźlicą, drugi rakiem.

Gdy wieść o tem rozeszła się po mieście, w mieście zapanowała panika.

Króliki, które są ulubionym pleczystem tych okolic Francji, stały się wykłete na targach całego miasta i pobliskich wsi.

Wszyscy ci, którzy w ostatnim okresie jedli pieczyście z królików,

drżeli z niepokoju i strachu.

Tymczasem władzom udało się schwycić złodziei. Byli to trzej żołnierze armii kolonialnej.

Zastraszeni przyznali się do wszystkiego. Króliki te upiekli i spożyli wraz z kolegami w koszarach.

Gdy żołnierze, którzy jedli kradzioną pieczeń, dowiedzieli się, iż połknęli bakterie raka i gruźlicy, wpadli w rozpacz.

Narazie nieszczęśliwi znajdują się pod obserwacją lekarską.

Trzej złodzieje, o ile nie umrą wskutek smutnego nieporozumienia, staną przed sądem.

Gen. Galica wygłasza przez radio płomienne przemówienie na cześć powstanców 63-go roku.

Romeo, Otello i Shylok w jednej osobie

..a milionerka i markiz w wężeniu

Lekkomyślnie postąpiła milionerka amerykańska Winifred H. Smith, oddając swą rękę poznaniu na Riwierze serbskiemu hrabiemu Radiczewiczowi.
Ale cóż? Serb miał piękne czarne oczy i uwodzicielski miękki głos. Miłość!
Pani Smith zgodziła się na wszystkie warunki narzeczonego.
Podpisała kontrakt, na którego podstawie Radiczewicz miał otrzymywać rentę miesięczną, nawet gdyby między nimi nastąpił rozwód.
Serb był przewidujący, gdyż po roku małżonkowie rozeszli się.
Ale pani Smith, nie czując już nic do czarnookiego Serba, nie chciała mu wypłacić renty.
On zaś powiedział, że dopóki nie będzie dostawał pieniędzy, nie da rozwodu.
A rozwód był potrzebny miljonerce, gdyż zakochała się po raz drugi

i to w płomiennym markizie hiszpańskim Vergaro.
Spór byłych małżonków nie przybrałby z pewnością ostrych form, gdyby zakochani nie mieli fatalnego pomysłu wspólnej podróży na włoską Riwierę.
We Włoszech, jak wiadomo, grozi za zdradę małżeńską więzienie.
Radiczewicz skorzystał z tego, podpatrzył zakochanych w Rapallo, dał znać policji faszystowskiej i milionerka i markiz znaleźli się za kratami.
Wypuszczono ich za wysoką kaucją, ale Serb, Otello i Shylok w jednej osobie oświadczył, że cofnie swoją skargę wtedy, gdy otrzyma „zaległą” rentę z procentami.
Serbskie gazety rozpisały się obszernie o tych wypadkach, ale dodały do nich jeden komentarz. Oto, piękny hrabia musi być zwykłym oszustem, gdyż w Serbji nie znają wcale... tytułu hrabiowskiego.

Prezydent Doumer na wyświetlaniu filmu

W obecności prezydenta Francji Doumera oraz licznych dygnitarzy wojskowych wyświetlono film, przedstawiający dzieje słynnej szkoły wojskowej w Saint-Cyr.

Małe zdarzenie na wielkim świecie

Nowonarodzona Depresja... -- Zabron'one radio -- Kino na dworcach -- Hotel, czy więzienie? -- Wodnisty człowiek

Bezrobotny malarz pokojowy w New Jorku, Joseph Jacobs, został szczęśliwym ojcem pierwszego dziecka. Dziewczynki. Nie wiele się namięlając, ochrzcił swe dziecko imieniem Depresja. Uważał on, że jest to imię najaktualniejsze w chwili obecnej.

Urzędy pocztowe w całej Hiszpanji są obecnie jednocześnie księgarniami.
*
W walce z hałasem ulicznym w stolicy Meksyku zabroniono wystawiania głośników radiowych i gramofonów na ulicę.
Przepisy o używaniu sygnałów samochodowych są również ściśle określone i surowo przestrzegane.

200-olecie narodzin autora „Wesele F garr’

Na paryskich dworcach St. Lazare i Montparnasse urządzono w poczekalniach dworcowych kino. Filmy wyświetlane są od wczesnego ranka do północy.
*
W New Jorku wykończono więzienie dla kobiet, urządzone z niezwykłym zbytkiem
Cele, a raczej pokoje więzionych kobiet zaopatrzone są w bieżącą gorącą i zimną wodę, w wygodne łóżka, stoły, krzesła i szafy na rzeczy.
*
Organizm ludzki zawiera 60 procentów wody.

Nowy światowy rekord bilardowy

Australijski mistrz bilardu Lindrum zdobył w Londynie nowy rekord światowy

Co wróżą giazcy na dzień 26 stycznia

Trochę niespokoju w związku z pracą umysłową
Ranek między godz. 9-tą a 10-tą może nam przynieść gorsze nastroje, niezadowolone lub apatie — a to z powodu rozmaitych trudności lub nieporozumień. W czasie tym nasze wysiłki życiowe mogą nie wydać pomyślnych rezultatów.
Okres późniejszy może przynieść nastroje bardziej romantyczne, chęć doznania wrażeń niezwykłych lub też bardziej idealne poglądy i natchnienia artystyczne. Te subtelne wpływy kosmiczne będą się dawały odczuwać wyraźniej ludziom wrażliwym i artystom.
A jednak dzień dzisiejszy nawołuje do zachowania pewnej ostrożności, gdyż w godzinach popołudniowych możemy popełniać błędy w swoich wnioskach i sądzić mylnie innych. — co może wywołać później zamieszanie. W czasie tym możemy być również narażeni na podstępny lub oszustwa, a także niepowodzenia w związku z podrózkami, młodzieżą, korespondencją i wydawnictwami.
Jedną z charakterystycznych możliwości tego okresu będą nieoczekiwane nieporozumienia, ale trzeba dodać, że po godz. 16-ej sytuacja znacznie się ułagodzi i przelazł się duży optymizm umysłowy i towarzyska, która może nawet przynieść niezłe rezultaty.
Dziecko dziś narodzone — przyjazne, uśmiechne, dość nerwowe — będzie zwolennikiem wszelkiego piękna i sztuki muzyki i poezji. W tych dziedzinach może osiągnąć powodzenie.
I. S. N.

Król w parlamencie

Król Jugosławji Aleksander wygłasza przemówienie tronowe z okazji otwarcia senatu i Skupczyny w Jugosławji.

Nowe promienie sztuczne

Doświadczenie fizyka niemieckiego

Donoszą z Frankfurtu n-Me-nem: Tygodnik naukowy „Die Umschau” podaje, że fizykowi niemieckiemu dr. Walterowi Bothe udało się wytworzyć sztuczne promienie gamma, a to przez naświetlanie metalu Beryllium promieniami alfa. Sztuczne te promienie gamma zbliżają się do swej intensywności do promieni kosmicznych, których wytwarzanie uważano za niemożliwe.
Promienie alfa, ktorými dr. Bothe naświetlał beryllium, są jądrami atomów helu, zwolnione mi skutkiem rozkładu substancji radioaktywnych. Zdumiewającym w eksperymentach dr. Bothe jest fakt, że przy bombardowaniu beryllium atomami helu, wykazują sztuczne promienie gamma o wiele więcej energii, niż jej posiadają bombardujące atomy helu.
Objaw ten dowodzi, że idzie tu nie o rozkład beryllium, lecz o budowę pierwiastka cięższego, mianowicie węgla. Gdyby przy puszczeniu to się sprawdziło, wówczas odżyłaby nadzieja zdo

bywania energii drogą takiej sztucznej syntezy.
Efekt praktyczny nie byłby wielki, gdyż na 50.000 nabołów helu, jeden tylko trafiłby przeciwieście beryllium. Nowe to źródło energii nie mogłoby tedy konkurować z węglem, ropą lub siłą wodną.
Natomiasz byłoby możliwem, że energia słońca, która ziemie naszą ogrzewa i oświetla, pochodzi z takiej rozbudowy pierwiastków w słońcu, a nie z przemiany materji w energii promieniującej, jak to dziś przeważnie przypuszczają.
Nowa ta teoria może zmienić poglądy nasze na powstanie systemu słonecznego i naszej ziemi.

Radio warszawskie

G. 11.58: Sygnal czasu i hejnał z Krakowa. G. 12.10: Płyty. G. 13.40: „Co to będzie, aby bez nakładu gotówki otrzymać większe korzyści z jak?” G. 13.55: Muzyka. G. 14.00: „Skarby na pastwisku”. G. 14.20: „Jakie błędy rolnicy w uprawie roślin”. G. 14.50: Płyty. G. 15.50: Program dla dzieci starszych. G. 16.20: „Z wycieczek po Litwie Kowieńskiej”. G. 16.40: Płyty. G. 17.10: „Malarstwo polskie z przed stu lat”. G. 17.35: Popularny koncert symfoniczny ork. Filharmonji warsz. G. 19.15: „Książka rolnicza”. G. 19.35: Płyty. G. 20.15: Koncert wieczorny. G. 21.55: Skrzynka pocztowa techniczna. G. 22.10: Recital śpiewaczy p. Doromont - Sewickiej. G. 22.50: Muzyka tańeczna

Trening przed lustrem

Przed słynnymi regatami uniwersyteckimi Cambridge - Oxford, osada Oxfordu trenuje przed lustrem umożliwiając obserwację błędów.

WINSZUJEMY:

Dzisiaj: Paulinie.
Jutro: Janowi

Konieczność stworzenia silnego Klubu Sportowego

Wychowanie Fizyczne staje się w ostatnich czasach jednym z zasadniczych zagadnień w życiu nietylko młodzieży, ale i ludzi starszych, i celem w pierwszym i drugim wypadku jest

podtrzymanie zdrowia przez jak najdłuższy okres życia, wyrobienie tężyzny fizycznej oraz w myśl starej maksymy „w zdrowym ciele zdrowy duch” — wyrobienie tężyzny duchowej.

Cele wychowania fizycznego idą równolegle z zadaniami przysposobienia rezerw. Przez krzewienie bowiem tężyzny fizycznej wśród najszerszych warstw, wzrasta ilość sprawnych i dzielnych obywateli — obrońców Narodu.

Pozostaje jednak młodzież pozaszkolna, której pęd do życia sportowego powinien znaleźć ujście w dużej i zasobnej w środki organizacji sportowej. Sprawa ta nie może być nikomu obojętna. Na każdym z obywateli ciąży odpowiedzialność za zdrowie i tężyznę fizyczną młodzieży pozostawionej bez zorganizowanej opieki.

W 69-tą rocznicę Powstania Styczniowego Uroczysta Akademia w gimn. D. Druskina

W podniosłym nastroju odbyła się dnia 22 bm. w auli Gimnazjum uroczysta akademia dla wychowanków Zakładu. W czasie akademii wygłosił referat Dyrektor Zakładu dr. A. Tilleman na temat "Powstanie Styczniowe i udział w niem społeczeństwa żydowskiego". Prelegent przedstawiwszy najważniejsze momenty powstania podkreślił szczególnie piękne przykłady ofiarności i patriotyzmu ówczesnego społeczeństwa żydowskiego, które udowodniły tezę Rządu Narodowego że „braćmi są sobie dzieci na jednej ziemi zrodzone".

Dla uczczenia pamięci Powstania Rada Pedagogiczna ufundowała pracownię historyczną, zaopatrzoną w bogatą bibliotekę, na którą złożyły się również dary dyrektora Zakładu i wykładających.

20.000 tomów liczyć będzie publiczna biblioteka miejska

Księgozbiór publicznej biblioteki miejskiej powiększy się już wkrótce o 4.000 blisko tomów treści przeważnie pedagogicznej, stanowiących własność państwowej biblioteki pedagogicznej.

mieniu się z władzami oświatowymi w Warszawie.

Akt przekazowy, który — miejmy nadzieję — będzie w najbliższym czasie podpisany, zawiera szereg punktów, gwarantujących członkom państwowej biblioteki pedagogicznej możliwość korzystania z całego księgozbioru publicznej biblioteki miejskiej oraz czytelnici i pracowni naukowej.

Małe organizacje sportowe istniejące na terenie m. Białegostoku nie są w stanie poddać wymaganiom, czy to z powodu szczupłości rozporządzalnych środków, czy też braku sił wykwalifikowanych.

Wychodząc z wyżej przytoczonych założeń Pan Wojewo M. Zydrum-Kościałkowski zwołuje na dzień 27 b. m. godz. 20 w Sali Konfer. Urzędu Wojewódzkiego zebranie mające na celu stworzenie odpowiedniego Klubu sportowego.

Z Teatru Objazdowego

Najbliższą premierą teatru naszego będzie współczesna sztuka rosyjska Aleksiego Fajko p.t. „Człowiek z teką".

Autor przedstawia dzieje uczzonego wychowanego w czasach przedrewolucyjnych, potomka starej szlacheckiej rodziny rosyjskiej, który przystosowuje się do reżymu bolszewickiego i idzie śmiało i bezwzględnie przez wszystkie szkiełki kariery, aż do tragicznego jej zakończenia. Tragizm główni postaci zarysowuje się wyraźnie od pierwszych scen sztuki, która obfituje w silne

sceny dramatyczne i z wielką plastyką rozwija zasadnicze idee utworu. Akcja ciekawego tego dramatu odbywa się częściowo w pociągu pośpiesznym na linii Leningrad — Moskwa, częściowo w Moskwie w mieszkaniu bohatera sztuki, wreszcie w salach posiedzeń Państwowego instytutu Kultury i Rewolucji.

„Człowiek z teką” grany był dotychczas w Polsce tylko w teatrze Ateneum w Warszawie, na scenę prowincjonalną po raz pierwszy wprowadza go w teatrze naszym jako reżyser dyr. Krokowski.

Rolę tytułową powierzono p. A. Łodzińskiemu. Inne role główne kreować będą pp.: Müllerowa (pierwsza rola po powrocie do zdrowia), Mrowińska, Kislinzanka, Kutnerówna, Opaliński, Winkler, Smoczyński, Dąbrowski, Dzwonkowski, Nowosielski, Krokowski i specjalnie dobrani statyści i statystki. Oprawę sceniczną jak zwykle o wysokiej wartości artystycznej przygotowuje J. Hawrykiewicz.

Przyjmowanie ogłoszeń

do Spisu Abonentów Telefonicznych na 1932 rok

Otrzymałmy zawiadomienie, że Ministerstwo Poczty i Telegrafów udzieliło Polskiemu Towarzystwu Księgarni Kolejowych „Ruch” S.A. w Warszawie

wie, wyłącznego prawa przyjmowania do Spisu Abonentów na rok 1932 państwowych i koncesjonowanych sieci telefonicznych w Polsce (z wyjątkiem m. st. Warszawy) ogłoszeń i adresów, wg. branż, zajęć oraz zawodów.

Nieszczęśliwy wypadek w składzie desek

W dniu 24 bm. Mordko Lewinson, (ul. Sucha 9) przeglądając poukładane w stosach deski, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Mianowicie w pewnym momencie deski osunęły się i złamały mu prawą nogę. W stanie ciężkim odwieziono go do Szpitala Czerwonego Krzyża.

Kradzieże

W nocy 24 bm. złodzieje za pomocą wyjęcia szyby w oknie dostali się do mieszkania p. Włodzimierza Różgiewicza (ul. Warszawska 117), i skradli futro, czapkę karakulową i inną garderobę. Straty sięgają kilku tysięcy złotych.

Na Siennym Rynku p. Ekę Suchonickiej (Kraszewskiego 6) skradziono 35 zł. Uciekającego z łupem złodzieja Czesława Nikodema schwymano.

Samobójczy skok z 2-go piętra na bruk uliczny

W dniu 24 bm. o godz. 23 min. 50 przy ul. Warszawskiej Nr. 63) w celu samobójczym wyskoczyła z drugiego piętra

na bruk uliczny kobieta, której nazwiska nie ustalono. Denatkę w stanie ciężkim odwieziono do szpitala żydowskiego.

T-wo Opieki Społecznej „Przystań” DLA MŁODZIEŻY Z WYCHODZTWA

Towarzystwo Opieki Społecznej „Przystań” udzieliło dla dwudziestu siedmiu wychowanków Oddziału Polskiego T-wa Emigracyjnego bezpłatnych miejsc w kinoteatrze „Przystań”, gdzie ostatnio została zmontowana nowa aparatura dźwiękowa.

T-wa Emigracyjnego w Białymstoku tą drogą składa T-wu „Przystań” serdeczne podziękowanie za bezinteresowne udzielenie miejsc w kinie młodzieży polskiej z terenów wychodźczych, kształcących się obecnie w Polsce.

Zarząd Oddziału Polskiego

Zamach samobójczy NA ULICY

Dnia 24 bm. na ul. św. Janki o godz. 23 napil się esencji octowej 28-letni Antoni Goniądźki, kelner, bez posady. Odwieziono go do szpitala żydowskiego.

PRZETARG

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie niniejszem ogłasza przetarg nieograniczony na wykonywanie w okresie od dnia 1 kwietnia 1932 roku do dnia 31 grudnia 1932 roku robót asenizacyjnych i kominiarskich w budynkach położonych:

- 1) w obrębie m. Wilna i
- 2) na Oddziałach Drogowych Dykcji Okręgowej Kolei Państwowych Wilno, Królewszczyna, Grodno, Białystok, Lida, Wołkowysk, Brześć i Baranowicze.

Wszystkie informacje dotyczące przetargu można otrzymać w Wydziale Drogowym Okręgowej Dykcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego 2, II-gie piętro, pokój Nr. 3 w dnie urzędowe w godzinach od 11 ej do 13-ej. Zainteresowani mogą nabyć pełny komplet danych co do przetargu po wpłaceniu do Kasy Dykcji 15 złotych.

Wysyłanie pocztą materiałów dotyczących przetargu Dykcję nie obowiązuje. Wadium w wysokości 5% od zaoferowanej sumy 9-o miesięcznego wynagrodzenia na wyżej wspomniane roboty winno być złożone sposobem ustalonym przez Ministerstwo Skarbu w Kasie Dykcji w Wilnie w gotówce lub papierach wartościowych, albo przekazane do P.K.O. na rachunek Dykcji Okręgowej Kolei Państwowych w Wilnie.

Przy składaniu wadium w papierach wartościowych należy do ofert dołączyć nie same walory lecz pokwitowanie Kasy Dykcji na przyjęte papiery wartościowe.

Oferty winne być nadesłane lub złożone do specjalnej skrzynki, znajdującej się w Prezydium Dykcji w Wilnie ul. Słowackiego 2, II-gie piętro, pokój 27 do godziny 12-ej dnia 15 lutego 1932 roku.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie

JUŻ wielkimi krokami PREMERA zbliża się najnowszego filmu egzotycznego p. t.

MARADU

w kinie „MODERN”

NIEŚMY POMOC BEZROBOTNYM

APOLLO DZIŚ PREMERA Początki: 2 przeboje w jednym programie

„Anna Christie” o godz. 5.30, 7.45 i 10 wiecz.
„Flip i Flap za kratami” o godz. 6.40, 9 i 11 10 wiecz.

GWIAZDA GWIAZD
NAMEJNA ZMYŚLOWA

GRETA GARBO

w najlepszym swym filmie dźwiękowym p. t.
ANNA CHRISTIE
Dramat kobiety upadłej

FLIP i FLAP

Wielki film wielkich komików
w świetnej parodii słynnego filmu
„SZARY DOM”
w dźwiękowym filmie — dialogi francuskie p. t.
„FLIP i FLAP ZA KRATAMI”
75 minut bezustannego śmiechu

Bij ją! Za wszystko bij! i za rozpustę, i za złość, i za hultajstwo, bij! Nie żaluj, a bij!

CHAM

wg. powieści

ELIZY ORZESZKOWEJ

wkrótce w „APOLLO”

TYLKO 2 6³⁰ i 10 CENY OD 1 zł.

„MODERN” PODWÓJNY PROGRAM SEANSE

1. FILM „FOXA”
DJABEŁ z ARYZONY
śpiewno-dźwiękowy film sensacyjny
w rolach głównych **WARNER BAKSTER** i **MONA MARIS**

2. Nieśmiertelne arcydzieło wojenne w silnym podłożu erotycznym
NAJEŹDZCY
FRONT ZACHODNI 1918 R.
Film poświęcony milionom poległych bohaterów.

LECZNICA LEKARZY-SPECJALISTÓW

Białystok, Mazowiecka 5 (Sienny Rynek) tel. 1-38.
Porada 3 zł.
Wszystkie specjalności: Choroby wewnętrzne, nerwowe, dziecięce, choroby matak karmicznych, akuszeria, kobiece i porady dla ciężarnych, chirurgiczne, skórne i weneryczne, oczu, nosa, gardła i uszu. Oraz gabinet dentystyczny, Rentgen, analizy, leczenie światłem i elektrycznością po cechenie leczniczym. Dojazd autobusem D.

Dr. Neumark

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Przyjmuje od godz. 10-12 i od 3-6
Białystok, ul. Kilińskiego 11.
Telefon Nr. 6-06.

Ogłoszenia drobne

Francuskiego u-dziela dyplomowanego we Francji. Akcent, konserwacja, teoria. Dzwonić 5-93.

Zgubiono książkę marek kontroli firmy SINGER Sewing Machine Company.

pany od nr. 8138659 — 8138700 Serja A. po zł. 5 każda czyli na sumę zł. 210. W razie odalenienia uprasza się o zwrot do najbliższego magazynu firmy Singer. Otrzyma się przed nabywaniem powyższych marek kontroli, ponieważ takowe są nieważne.